

2. Оржеховська В.М. Взаємодія навчального закладу і сім'ї: стратегії, технології і моделі: [практико-зорієнтований навчальний посібник] / В.М. Оржеховська, В.І Кириченко, Г.Г. Ковганич. – Х. : Видавництво «Точка», 2007. – 192 с.

3. Пухта О. Співпраця батьків та школи у вихованні дітей / О. Пухта // Педагогічний пошук. – 2006. – № 3(5). – С. 74-75.

УДК 378:37.011.3-051:373.3

МАШКО Е.М., ЛІБА О.М.,
Мукачівський державний університет

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Нагальна потреба українського суспільства у різнобічно розвиненому вчителів, здатному до професійного саморозвитку, а також зумовлена цим потреба педагогічних навчальних закладів у реалізації науково обґрунтованої методики формування такої здатності майбутнього вчителя початкової школи.

Педагогічна освіта має перетворитися на розвивальне середовище, в якому майбутні вчителі набувають необхідних професійних компетентностей, формують уміння самостійно оволодівати новими знаннями впродовж майбутньої професійної діяльності та самостійно розвивати необхідні педагогічні якості.

Наукові розвідки українських дослідників зосереджувалися на формуванні потреби майбутніх педагогів у творчому саморозвитку (І. Федотова), проектуванні Я-концепції творчого саморозвитку студентів на основі змісту навчання педагогічних дисциплін (І.Голованова), педагогічних умовах професійно-творчого саморозвитку майбутнього вчителя (М. Костенко), педагогічних технологіях творчого саморозвитку студентів у процесі педагогічної практики (Г. Медяник).

Професіоналізм педагога базується на його творчому самовизначенні, в якому домінуючу позицію займає спрямованість на самовдосконалення, самоосвіту, саморозвиток, без чого неможливим є забезпечення нової якості освіти

У даному контексті нам імponує думка науковців Г.Ковтонюка, О.Муковіза, І.Шимкова про самостійну пізнавальну діяльність майбутніх вчителів У працях Т.Балицької, Н.Бойко, В.Козакова, О. Коношевського, В.Луценко, Л. Орел, Л. Савенкової, М. Солдатенка обґрунтовано основи якісної самостійної роботи. Над розв'язанням психологічних питань організації самостійної роботи майбутніх вчителів працювали Є. Заїка, П. Лушин, В.Ляудіс, Н. Моргунова, Н. Ніколайчук. Педагогами доведено, що самостійна робота є міцною основою навчально-пізнавальної діяльності (В. Буряк, М.Солдатенко), конкретизовано сутність та основні ознаки самостійної роботи (С. Гончаренко, П. Підкасистий), представлено теоретичні, методологічні та методичні засади щодо організації самостійної роботи майбутніх

вчителів(Ю.Атаманчук, О. Джеджула, І. Доброскок, О. Королюк, В. Мороз), розкрито перспективи застосування зарубіжного досвіду організації самостійної роботи студентів у вітчизняних ВНЗ (Т. Кугай, І. Руднева, Є.Танько).

У науково-педагогічній літературі дотепер немає однозначного визначення поняття самостійної роботи студентів(майбутніх вчителів). Відомі вчені-педагоги трактують його по-різному, зокрема:

- як форму організації діяльності (Н. Ванжа, Г. Гаврилова, Б. Єсипов, В.Горбунов, В. Граф, І. Ільясов, А. Линда, В. Ляудіс, О. Ковальова);

- як метод навчання (Ю.Бабанський, В.Бондаревський, В.Буряк, А.Власенков, Н. Кузьміна, А.Ковальов, І. Унт);

- як прийом навчання (П. Гальперін, Г. Герасимова, А. Усова, В. Ягупов);

- як засіб активізації пізнавальної діяльності (Н. Дидусь, О. Леонтєв, І.Лернер, А. Пасекунов, П. Підкасистий, М. Данилов, М. Морозов, М.Махмутов, І. Огородніков, О. Савченко, М. Скаткін, Т. Шамова);

- як вид пізнавальної діяльності студентів (В. Буринський, Л. Вяткін, С.Годнік, М. Данилов, Г. Ковальова, Г. Р. Нізамов, Р. Срода, І. Торбан, Л.Чупанова, С. Ярцева);

- як один із видів навчальної діяльності (А. Бурдін, О. Королюк, Г.Романова);

- як засіб засвоєння знань, набуття практичних умінь (Т. Поротнікова, Г.Костюк, Н. Сидорчук);

- як спосіб самоосвіти (В.Буряк, Н. Сидорчук) тощо.

Фахова підготовка майбутнього вчителя початкових класів у закладі вищої освіти має стати реальною основою і гарантією забезпечення його успішності в професії. Найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють самостійно навчатися впродовж життя, критично мислити, самостійно визначати цілі та досягати їх, тобто самостійно розвиватися. Закономірним у цьому контексті є переміщення акцентів у професійній підготовці майбутніх учителів початкових класів із завдань формування професійних знань, умінь і навичок на завдання формування їхніх професійних компетентностей, серед яких здатність до самоосвіти, самовдосконалення, саморозвитку. Актуальною є проблема переходу від установки на розвиток студента до установки на формування його здатності до саморозвитку у майбутній професійній діяльності. Важливого значення набуває належний культурно-особистісний розвиток майбутнього вчителя початкових класів, що уможливорює глибоке ціннісно-вмотивоване ставлення до виконання професійних обов'язків і наполегливий пошук шляхів розв'язання актуальних навчально-виховних завдань

Сучасна система фахової підготовки майбутнього вчителя початкової школи в педагогічних навчальних закладах знаходиться на стадії вдосконалення та оновлення завдяки перетворенням, що відбуваються в системі освіти України. Не втрачає актуальності пошук резервів якісного поліпшення

умов фахової підготовки вчителя початкової школи, з урахуванням сучасних цінностей в освіті. Нові орієнтири проявляються в різних напрямках: у побудові системи неперервної освіти, реалізації нових підходів при корекції цілей та вдосконаленні змісту освіти, активному використанні нових педагогічних технологій.

Література

1. Новий Державний стандарт початкової загальної освіти URL: http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/08/NewSchool_Presentation-final_18-08-2017.pdf (дата звернення 01.10.2018)
2. Концепція Нової української школи: схвал. Кабінетом Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення 01.10.2018)
3. Заика Е. В. Психологические вопросы организации самостоятельной работы студентов в вузе / Е. В. Заика // Практична психологія та соціальна робота. – 2002. – № 5. – С. 13-19; № 6. – С. 21.
4. Королюк О. М. Категорійний аналіз поняття «самостійна робота» / О. М. Королюк // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2006. – Вип. 30. – С. 87-90.

УДК 373.2.016:614.8

МИХАЙЛОВА К.В., ВОЛОШИН Н.П.,
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ОСНОВ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ У ДОШКІЛЬНЯТ

Сучасний освітній процес у дошкільних навчальних закладах здійснюється в умовах модернізації змісту дошкільної освіти, переходу від соціоцентричної до особистісно орієнтованої системи.

Педагоги усвідомлюють, що сучасний дошкільний навчальний заклад – місце, де дитина отримує досвід широкої емоційно-практичної взаємодії з дорослими і однолітками у найбільш важливих для її розвитку сферах життя. Тому всі свої зусилля спрямовують на забезпечення відповідних умов для становлення життєво компетентної, самосвідомої, творчої особистості. Керуючись у своїй роботі принципом особистісно-орієнтованого підходу до виховання дітей, педагоги широко використовують і творчо опрацьовують інноваційні освітні технології, впроваджують цілу систему методів, способів, прийомів виховання і навчання, спрямованих на досягнення позитивного результату через динамічні зміни в особистісному розвитку дитини.

Вихователі усвідомлюють також, що головною метою педагога дошкільного закладу є виховання гармонійної, всебічно розвиненої, щасливої особистості.

Дитина прийшла в світ, щоб пізнати його, ознайомитись з усім, що її оточує. В ідеальному випадку поруч з дитиною знаходиться близька їй людина, яка задовольняє її пізнавальні потреби та пізнавальні інтереси. У дошкільному закладі такою людиною є вихователь, який знайомить дитину з довкіллям.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>